

Liikkuvalla ja verkostoituvalla työotteella apua nuorille mielenterveyden vaikeuksissa - JERI-työryhmän kokemuksia ja tuloksia

Projektisuunnittelija, TtM Marjaana Karjalainen

Projektityöntekijä, PsT Niklas Granö

Etelä-Suomen Lapsen Ääni, JERI-projekti, HUS, HYKS Psykiatrian tulosityksikkö

Vakavien mielenterveyshäiriöiden riskissä olevien ja muista mielenterveyden ongelmista kärsivien nuorten mahdollisimman varhaiset ja ennaltaehkäisevät auttamiskeinot voivat ehkäistä heidän vakavampaa sairastumistaan ja edistää tarpeenmukaisen avun saantia jo olemassa oleviin vaikeuksiin. JERI-projektissa on kehitetty uudennainen yhdessä työskentelyn malli erikoissairaanhoidon ja nuorta lähellä olevien toimijoiden kesken. Projektissa autetaan mielenterveyshäiriöiden riskissä olevia ja muulla tavoin psyykkisesti oireilevia nuoria erikoissairaanhoidon ja perustason yhteistyönä. Projektin tavoitteena on tarjota joustavasti ja matalalla kynnyksellä apua nuorta ja perhettä kuormittaviin, mielenterveyden hyvinvointia uhkaaviin tekijöihin. Kohderyhmänä ovat Espoon, Kauniaisten, Kirkkonummen, Vantaan ja Keravan 13-22 -vuotiaat nuoret.

JERI tekee yhteistyötä nuorten ja perheiden sekä alueen kuntien perustason eli erityisesti oppilashuollon ja lastensuojelun työntekijöiden kanssa. Jorvin ja Peijaksen alueilla toimivat viisihenkiset, psykiatrian alan ammattilaisista koostuvat työryhmät. Nuoresta huolestunut perustason työntekijä ottaa työryhmään yhteyttä ja projektityöntekijät tapaavat yhdessä hänen kanssaan nuorta, perhettä ja nuoren muuta luomuympäristöä nuoren kehitysympäristössä eli kotona tai koulussa. Yhdessä työskentelyn tavoitteena on vähentää nuoren psyykkistä kuormitusta ja vahvistaa suojaavia tekijöitä hänen elämässään. Arvioinnin ja intervention tukena käytetään strukturoituja arviointimenetelmiä.

Vuosina 2007-2008 tehdyn alustavan seurantatutkimuksen tuloksissa havaittiin tilastollisesti merkitsevät parannukset kohteena olevien nuorten mielialassa, ahdistusoireissa, elämänlaadussa, toimintakyvyssä ja psykosiriskioireissa. Tulokset tukevat esitettyä interventiomallia. Tutkimuksen tulokset on raportoitu *Early Interventions in Psychiatry*- julkaisussa (2009;3:94-98).

JERI:n kaltaisella interventiolla on mahdollista auttaa suurta joukkoa nuoria jo varhaisessa vaiheessa nopeasti. Auttaminen tapahtuu nuorelle jo tutun työntekijän kanssa siellä, missä nuori on. Nuori ja perhe saavat apua jo varhain, ennen kuin ongelmat ovat mutkistuneet. Arjen tasolla ajankohtaisissa ongelmissa pysyttelevä työskentely sopii niin nuoruuden kehitystehtävien tukemiseen kuin alkavaan vakavampaan psyykkiseen oirehdintaan. Kustannussäästöä syntyy, kun viranomaiset eivät tee päällekkäistä työtä ja mahdollinen erikoissairaanhoidon tarve vähenee.

Lisätietoja: marjaana.karjalainen@hus.fi , niklas.grano@hus.fi tai puh. 050 4091026